

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2024
1/3/1

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Yunusova X.E. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2024

MUNDARIJA

Tarix

Almanov Q. Jizzax vohasidagi etnooykonimlar to'g'risida ba'zi mulohazalar	4
Axmedova U. Kolxoz va sovxozlarning tugatilishi – qishloqda haqiqiy yer egasining vujudga kelishi	8
Boltaboyev M. Sovet hokimiyatining 1920-1924-yillarda BXSr va XXSRda diniy muassasalar faoliyatiga munosabati.....	11
Габриелян С. Внешняя политика Германии и России в конце XIX – начале XX века.....	15
Yelmuratov I. Qoraqalpog'iston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari tarixi (1991-2018 yillar)	19
Jo'raboyev N. Sho'ro yarmarka savdosida Sharq mamlakatlarining ishtiroki va O'rta Osiyoda xalqaro yarmarka tashkil etish masalasi (XX asrning 20-yillari)	22
Jo'rayev I. Tarixiy Nakurt qishlog'i etnografik lavhalarida.....	25
Jurayev H. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Buxoro amirligida yer egaligi munosabatlari va qishloq xo'jaligi	28
Kattayeva G., Xamidov O. Oks sivilizatsiyasi bo'yicha 2023-yilda nashr etilgan yangi tadqiqotlar: 1-qism (Povoljskaya arxeologiya jurnali misolida)	31
Nazarova D. O'zbekiston-Chexiya xalqaro arxeologik ekspeditsiyasi tomonidan Surxondaryo viloyati arxeologik yodgorliklarini o'rganish va tadqiqoti natijalarining muzey ekspozitsiyalari va ko'rgazmalarida aks etishi	34
Nasrullayev N. “Muqaddimatul arba'a” asaridagi mavzularning muxtasar tahlili	37
Normo'minov M. Eski Termiz va unig atrofida qayd etilgan VIII-XIII asr boshariga oid alohida va xazina holida qayd etilgan tangalar	41
Olimov I. Suv resurslaridan samarali va oqilona foydalanish davrning eng dolzarb muammolaridan biri.....	45
Raxmankulova M. Temuriylar davri islom kitobati tarixidan	48
Salomova L. Turkiston ASSR sog'liqni saqlash sohasiga oid fondlar tahlili (O'zbekiston milliy arxiv fondlari asosida).....	52
Xamidov O., Kattayeva G. Oks sivilizatsiyasi bo'yicha 2023-yilda nashr etilgan yangi tadqiqotlar: 2-qism (“Arxeologiya Yevraziyskix stepy” jurnali misolida).....	55

Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik

Abdumadjidova D. Relevance of research on the psychological health of athletes	58
Abdurazzoqov I. Umumta'lim maktablarida informatika va axborot texnologiyalari fanini o'qitish metodikasini takomillashtirish (xorijiy mamlakatlar tajribasi misolida)	61
Akramov K. O'zbekistonda shahar madaniyati va estetikasining milliy-madaniy rivojlanishga ta'siri	65
Allayarov D. Sportchilarning sport musobaqlarida ishtirok etishning psixologik xususiyatlari	68
Aminjonov Q. “Sharq mutafakkirlari qarashlarida harbiy rahbar mavqei va xislatlari masalasi”	71
Anvarova L. Ijtimoiy - ma'naviy muhitni sog'lomlashtirish mehnat samaradorligining muhim omili.....	74
Asatulloev A. Turkistonning ijtimoiy – siyosiy va madaniy hayotidagi o'zgarishlarning abdurahmon toshkandiy dunyoqarashi va ijodiga ta'siri	77
Atajonova S., Abdullayev B. Pedagogical conditions for the formation of information and communication competence of teachers of technical universities.....	81
Axrarova S. Xotin qizlarning jamiyatdagi o'rni.....	84
Baxriyev A. Musiqiy tinglovchilik madaniyati - musiqa san'ati tasarrufining muhim omili.....	87
Gulamova D. Dars samaradorligini oshirishning muhim omillari (evfemizm misolida)	90
G'ulomova R. Davlat ekologik siyosatining ijtimoiy mohiyati.....	93
Djuraev N. O'zbekistonda davlat boshqaruvi funksiyalarini amalga oshirishda fuqarolik jamiyati institutlarining ishtiroki	96
Dostanova K. Sharq mutafakkirlari qarashlarida shaxs hayot faoliyatiga emotsiyalar ta'sirining psixologik talqini	99
Yernazarova R. Bugungi kunda pedagoglarini kasbga tayyorlashning zamonaviy mexanizmi	102
Jollibekova M. Продуктивное использование ролевой игры для формирования навыков диалогической англоязычной речи у школьников.....	105
Jumayeva D. Globallashuv jarayonida yoshlar estetik dunyoqarashini shakllanishida diniy qadriyatlarining jamiyat ma'naviy muhitini sog'lomlashtirishda tutgan o'rni	108
Jumayeva S. Bo'lajak haykaltaroshlarda ingliz tili darslarida kreativ kompetensiyalarini rivojlantirish samaradorligi	111
Jurabekova X. Talabalar kommunikativ kompetentligini o'rnatishda rus tilining lisoniy xususiyatlari	115
Jo'raev M. Zamonaviy integratsiyalashgan raqamli ta'lim muhitida smart texnologiyalarning ahamiyati	118
Ziyayeva X. Xotin-qizlarga va bolalarga nisbatan zo'ravonlik muammosi: sotsiologik tahlil	121
Ibragimov M. Jismoniy tarbiya jarayonida talabalarining axloqiy va vatanparvarlik fazilatlarini tarbiyalashning omillari va shartlari	124
Ibrokhimova M. Teaching strategies for children with disabilities	127
Isanova Z. A system of exercises for improving the plurilingual competence of philology students in english	129
Kajanova O. Ma'rifatli jamiyatning ma'naviy tarbiyasida ilm-fanning o'rni.....	132
Karimova V. Процедура рейтинговой оценки преподавателей с учетом статистических выбросов	135
Karimova K. Ishlab chiqarishda mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi	139
Kendjayeva Z. Tasavvufda shukr va shukronalik hissini tuyish tuyg'usi haqida.....	142
Kurbanova F. Basic points in developing intercultural competence	145
Kuchkarova N. Development of socio-cultural competence in students based on authentic materials	148
Qayumova S. Huquq normalari tushunchasi va belgilari	151
Qodirova A. Sayyid Burhoniddin Muhaqqiq Termiziy ijodi va faoliyati.....	155
Qurbonov B. O'zbekiston musulmonlari idorasining nashrlar faoliyati tarixi	158
Qo'chqorov T. Katta hajmli ma'lumotlarni to'plash va saqlashda raqamli texnologiyalarning ahamiyati	161
Majidov S. Fayzulla Xo'jayevning hayot yo'li, uning jadidchilik faoliyati hamda sog'lom va barkamol avlod tarbiyasida tutgan o'rni.....	164
Matyokubova Sh. Nofilologik ta'lim yo'nalishida ingliz tili darslarida talabalarining umummadaniy kompetensiyasini autentik matnlar bilan rivojlantirish.....	167
Matkarimova A., Yuldasheva D. Muloqotda shaxsiy munosabat kategoriyasi	170
Mahammadjanov G'. An'anaviy va zamonaviy jamiyatlarda ijtimoiy ong tizimidagi transformatsiyalashuv tendensiyalari	173
Meyliyev U. Jamiyat taraqqiyotida “ommaviy madaniyat”, “mafkuraviy immunitet” va ma'naviy hayotni sog'lomlashtirish usullari	177

Mirkasimova M. Integral features of improving the general-cultural competence of students in the field of non-philological education.....	180
Muxsinov Sh. Yosh futbolchilarning texnik-taktik faoliyatini pedagogik nazorat qilish samaradorligi bo'yicha mutaxassislar o'rtasidagi so'rovnomatahlili	183
Muxtoraliyeva M. pedagogik texnologiyalarning texnika yo'nalishi talabalarini qurilish tarmoklarini modernizatsiya qilish muvaffaqiyatiga ta'siri	187
Nurqulov B. Yoshlarning ijtimoiy - siyosiy faolligini oshirish omillari	190
Nurmatova M. Pedagogical and psychological basis of using new information technologies in teaching physics	193
Panferova I., Po'latxo'jayev M. Scientific rationality and scientific thinking as the basis of scientific research.....	196
Rajabova R. Mutasavvuf allomalar asarlarida bag'rikenglik asoslarining aks etishi.....	199
Sattarkulov K. Kvant fizikasini o'qitishda ehtimoliy-statistik tasavvurlarni shakllantirish va rivojlantirish	202
Tilavov D. The main functions of management terms.....	205
Тиллашайхова Х. Роль личной активности достижения благополучия в зрелости	208
Тошкuvatova P. Семейные традиции в формировании патриотизма личности в условиях глобализации	211
Urinov X. Milliy ta'lim va kasb-hunar islohotlarining yoshlar bilimi va dunyoqarashini yuksaltirishdagi o'rni va ahamiyati	214
Fayzulloeva N. Ta'lim muassasalarida rahbar, pedagog va o'qituvchi o'rtasida tarbiyaviy, ta'limiy va psixologik muhitni shakllantirishning ustuvor yo'nalishlari	218
Xaitova N. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining bilish motivatsiyasini geymifikatsiyadan foydalanish orqali rivojlantirish	221
Xasanov M. Siyosiy institutlar va jarayonlarni ilmiy tadqiq etishga bo'lgan yondashuvlar.....	223
Khudayberganova M. Bridging language and profession: the role of interdisciplinary communication in teaching career-oriented english in professional educational institutions.....	227
Xujaqulov A. Qishloq xo'jaligi sohasida bo'lajak mutaxassislarni kasb tanlash va kasbiy shakllanishining psixologik muammolari	230
Haytbayeva S. Biologiya ta'limini kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etishning didaktik ta'minotini takomillashtirish	233
Hashimova G. Harbiy xizmatchilarning ijtimoiy himoyasi – aholini ijtimoiy himoya qilish tizimining ajralmas qismi sifatida.....	237
Shomuratova N. Intelлектning kichik maktab yoshida tutgan o'rni va unga bog'liq kognitiv jarayonlar	240
Shukurova D. Ta'lim klassleri sharoitida inklyuziv sinf o'quv muhitni faollashtirish modeli.....	243
Ergasheva M. Talabalaraning ijtimoiy faollik ko'nikmalarini takomillashtirishda tarixiy bilimning ahamiyati	246

Filologiya

Azimova D., Yusupova Sh. Contrastive analysis of phraseological units expressing "fear" in english and uzbek linguistic picture of the world.....	249
Allamberganova P. Mobil jurnalistika zamonaviy tendensiya sifatida.....	252
Babajanova A. Boris Pasternak she'riyatida bahorning badiiy talqini masalasi	256
Baydjanova I. Decoding the giggles: exploring humor across uzbek, english and russian languages	259
Bobokalonov O. Ziddiyat kontentli leksemalar va antonimlar paradigmasidagi farqli jihlatlar	262
Bultakova D. Jahon va o'zbek tilshunosligida muloqot etiketining o'rganilishi va ayrim xususiyatlari	265
Goipova S. Ingliz tilida "soul" leksemasining etimologik va morfologik tahlili	269
G'ulomova N. Alisher Navoiy mualliflik korpusi uchun "Navodur ush-shabob" devonidagi g'azallarni grammatik tglash xususiyatlari	272
Джалилова С. Использование лингвокультурологического подхода в обучении иностранным языкам	275
Jo'rayev A. Ingliz tilida minnatdorchilik bildirish turlarining o'ziga xosligi	279
Zaynobidinova I. Ingliz va o'zbek tili olam lisoniy manzarasida hozirgi zamon fe'llari	282
Ishanova S. The use of particles in linguistics, their expression as linguistic units.....	286
Mamajonova N. Restoronimlar va ularning milliy – madaniy xususiyatlari (Toshkent shahri ovqatlanish shahobchalari misolida)	289
Mustafakulova N., Yusupova Sh. Lexical-semantic field of the words denoting "natural disasters" in english	291
Oymirzayeva M., Murtozayeva Z. How to build good habits and break bad ones in James Clear's "Atomic habits".....	295
Pardayev Q. Qo'qon adabiy muhiti va Muqimiy ijodini o'rganishning metodologik asoslari.....	298
Pardayev O'. The iceberg principle in the works of Ernest Hemingway	301
Raximova G. Language acquisition through artificial intelligence	304
Rahmatova S. Eshqobil Shukur she'rlarida qo'llangan fonetik takrorning konnotatsiyani ifodalashdagi ahamiyati	307
Saidkodiroya D. The transformative role of ICT in scientific translation.....	310
Saydibragimova Y. Using interactive methods in teaching english at the universities.....	313
Sarimsokov Kh. The role of nomination in the development of sports terms.....	317
Tashlanova N. Tarixiy-leksikologik tadqiqotlarda rangli lug'atning lingvomadaniy etnomadaniy va etnolingvistik xususiyatlarining tahlili (ingliz tili misolida)	320
Turayeva M. Lingvomadaniyatning hozirgi zamon tilshunosligida tutgan o'rni	323
Ubaydullayeva M. Gender nazariyalarining lingvistik tasnifi	327
Xamdamova O. Hadis matnlari leksik qatlami va ularning leksik-semantik tahlili	329
Xolisova G. Tijoriy diskurs: nazariyasi va amaliyotiga doir mulohazalar	332
Xolmo'minova M. "Vatan" konseptining toponimlar bilan ifodalanishi	335
Эгамбердиева Г. Военная тематика в творчестве В.Высоцкого	338